

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE

FAKULTA FINANCÍ A ÚČETNICTVÍ

katedra finančního účetnictví a auditingu

studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

VYBRANÉ ZDROJE FINANCOVÁNÍ KAPITÁLOVÝCH SPOLEČNOSTÍ

Autor bakalářské práce:

Lukáš Dlask

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Michal Šindelář

Rok obhajoby:

2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Vybrané zdroje financování kapitálových společností“ jsem vypracoval samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označil a uvedl v přiloženém seznamu.

V Praze dne 22. května 2016

Lukáš Dlask

Abstrakt | Summary

Bakalářská práce se zabývá funkcemi a vykazováním vlastního kapitálu v souvislosti s novelou zákona o účetnictví účinnou od 1. ledna 2016. Hlavní část popisuje možnosti financování kapitálových společností formou příplatků do vlastního kapitálu a tiché společnosti. V teoretické části je kladen důraz především na legislativní vymezení dané problematiky a její rozbor s ohledem na účetní a daňové souvislosti. Kapitoly jsou doplněny o praktické příklady účtování z pohledu společnosti i společníka. Praktická část se věnuje analýze kapitálové struktury vybrané skupiny obchodních korporací.

The bachelor thesis is focused on functions and reporting of equity in compliance with an amendment to the Act of Accounting effective from 1st January 2016. The main part describes possibilities of financing capital companies by additional payments in equity and silent partnership. The theoretical part gives emphasis to current legislation and analysis of accounting and tax consequences. Chapters are extended by practical examples with bookkeeping in a view of the company and the partner/shareholder. The empirical part analyses the capital structure of selected companies.

Klíčová slova | Keywords

Vlastní kapitál, příplatky do vlastního kapitálu, tichá společnost

Equity, Additional Payments in Equity, Silent Partnership

Poděkování

Děkuji vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Michalu Šindelářovi za jeho ochotu a čas, věcné připomínky a odborné rady, které mi poskytl při zpracování této práce. Zároveň děkuji rodině a přátelům za nekončící podporu při mém studiu.

Obsah

Úvod	7
1 VYMEZENÍ, FUNKCE A VYKAZOVÁNÍ VLASTNÍHO KAPITÁLU	9
1.1 Zákon o obchodních korporacích a občanský zákoník	9
1.2 Základní kapitál.....	10
1.2.1 Garanční funkce základního kapitálu	11
1.2.2 Měna základního kapitálu	12
1.3 Vykazování vlastního kapitálu	13
1.3.1 Novela zákona o účetnictví ve vztahu k vykazování vlastního kapitálu	13
1.3.2 Interpretace Národní účetní rady k přehledu změn ve vlastním kapitálu	14
1.3.3 Vykazování dle IFRS	14
1.3.4 Srovnání IFRS a českých účetních předpisů	15
1.4 Zvyšování vlastního kapitálu	16
1.5 Zvyšování základního kapitálu.....	17
2 PŘÍPLATEK DO VLASTNÍHO KAPITÁLU	18
2.1 Daňové a účetní souvislosti.....	18
2.1.1 Test nízké kapitalizace.....	18
2.1.2 Vliv nepeněžitých příplatků na daň z příjmů	19
2.1.3 Daň z nabytí nemovitých věcí.....	19
2.1.4 Odložená daň.....	19
2.2 Příplatek ve společnosti s ručením omezeným	20
2.2.1 Povinný příplatek.....	20
2.2.2 Dobrovolný příplatek	22
2.2.3 Úprava obchodního zákoníku	22
2.3 Příplatek v akciové společnosti.....	23
2.3.1 Úprava obchodního zákoníku	24
2.4 Použití příplatků ve společnosti.....	24
2.4.1 Účtování příplatků ve společnosti	24
2.4.2 Účtování z pohledu společníka.....	26
2.4.3 Vrácení příplatku	27
3 TICHÁ SPOLEČNOST	28
3.1 Historický kontext.....	29
3.2 Smlouva o tiché společnosti.....	29
3.2.1 Předmět a ocenění vkladu	30
3.2.2 Účtování o tiché společnosti	31
3.3 Podíl tichého společníka na zisku či ztrátě.....	32
3.3.1 Zdanění podílu na zisku	33
3.4 Zánik tiché společnosti	34
3.5 Kritika tiché společnosti.....	34

4 ANALÝZA KAPITÁLOVÉ STRUKTURY VYBRANÉ SKUPINY OBCHODNÍCH KORPORACÍ	35
4.1 Kritéria pro výběr vzorku	36
4.2 Vybraný vzorek obchodních korporací.....	37
4.3 Srovnání kapitálové struktury účetních závěrek	37
4.4 Vykazování Ostatních kapitálových fondů a Jiných závazků.....	39
ZÁVĚR	42
SEZNAM LITERATURY	44
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	48
PŘÍLOHA: ÚČTOVÝ ROZVRH POUŽITÝ V TÉTO PRÁCI	49

Úvod

Vlastní kapitál představuje stavební kámen každé obchodní korporace. Vzniká vklady společníků při jejím založení a ke změně jeho výše dochází během života korporace, např. v podobě nerozděleného zisku. Samotná výše a struktura kapitálu společnosti hraje důležitou roli v případě rozhodování obchodních partnerů, věřitelů i dalších uživatelů účetní závěrky.

Cílem práce je představit strukturu vlastního kapitálu a vytvořit teoretický rámec pro problematiku příplatků a tiché společnosti s vazbou na účetní a daňové konsekvence doplněné o vyřešené praktické příklady vztahující se k dané problematice. Bakalářská práce obsahuje čtyři hlavní kapitoly a k jejich tvorbě je použita analytická metoda, při které je problematika nejprve zkoumána z právního hlediska a následně je aplikována na příklady s ohledem na platné účetní a daňové předpisy. Práce je psána převážně výkladovou metodou, která je ve vybraných pasážích doplněna o metodu porovnávací.

První kapitola se zabývá vlastním kapitálem, jeho funkcemi a vykazováním dle českých účetních předpisů a IFRS. Nejprve je představena právní úprava obchodních korporací a vlastního kapitálu v kontextu občanského zákoníku, zákona o obchodních korporacích a souvisejících předpisů účinných od 1. ledna 2014. Další část je věnována základnímu kapitálu a zamyšlení se nad jeho garanční funkcí a také vkladu cizí měny v akciových společnostech. V souvislosti s novelou zákona o účetnictví účinnou v českém právním řádu od 1. ledna 2016 je dílčím cílem představit novinky vztahující se k výkazu o změnách ve vlastním kapitálu, který je povinnou součástí účetních závěrek zákonem stanovených účetních jednotek. Závěr kapitoly je věnován možnostem zvyšování vlastního kapitálu a komparaci jeho využití ve financování obchodních korporací ve srovnání s cizími zdroji.

Druhá kapitola je věnována možnosti zvýšení vlastního kapitálu formou příplatků. První část je věnována účetním a daňovým souvislostem, ke kterým dochází v případě použití příplatků. Jedná se zejména o test nízké kapitalizace, daň z nabytí nemovitých věcí, odloženou daň a vliv nepeněžitých příplatků na daň z příjmů. Následně jsou definovány příplatky ve společnosti s ručením omezeným a popsána možnost použití příplatků v akciové společnosti. Poslední část kapitoly se zabývá příplatky z účetního pohledu společnosti i společníka doplněnými o řešené příklady z praxe.

Třetí kapitola je zaměřena na tichou společnost. Úvod je věnován historickému kontextu tohoto institutu s následným rozbořem smlouvy o tiché společnosti a podílu společníka na zisku nebo ztrátě. Součástí kapitoly je opět účetní pohled s řešenými příklady z pohledu společnosti i tichého společníka.

Ve čtvrté kapitole je na vzorku dvaceti společností ze zpracovatelského průmyslu zkoumána kapitálová struktura se zaměřením na použití příplatků do vlastního kapitálu a tiché společnosti.

Všechny legislativní normy vychází ze stavu platného k 1. květnu 2016.

1 Vymezení, funkce a vykazování vlastního kapitálu

Vlastní kapitál (někdy označovaný jen jako „kapitál“)¹ při pohledu do rozvahy, účetního výkazu o stavu majetku (aktiv) a zdrojů jeho financování (pasiv) k určitému časovému okamžiku, představuje výši investovanou vlastníky do podniku a kumulované výsledky hospodaření za dobu jeho existence. Po ocenění jednotlivých složek rozvahy dostaneme bilanční rovnici, jeden ze základních metodických prvků účetnictví.

$$\sum Aktiva (Kč) = \sum Vlastní kapitál (Kč) + \sum Dluhy (Kč)$$

Vlastní kapitál je tvořen základním kapitálem, áziem a kapitálovými fondy, fondy ze zisku, výsledkem hospodaření minulých let, výsledkem hospodaření běžného účetního období (ziskem po zdanění, případně ztrátou) a rozhodnutím o zálohové výplatě podílu na zisku.² Cizí zdroje představují dluhy podniku vůči jeho okolí (angl. stakeholders), např. vůči zaměstnancům, dodavatelům, finančním institucím atd.

Vlastní kapitál tvoří vlastní zdroje, kterými společnost financuje aktiva. Jeho výše závisí na ocenění aktiv a závazků v rozvaze a při jejich přeceňování dochází ke změně jeho výše (Müllerová a Šindelář, 2016, s. 129). Pro strukturu vlastního kapitálu je typické, že není totožná u všech podnikatelských subjektů a jeho skladba je úzce spjata s legislativou jednotlivých zemí a právní formou společnosti.

1.1 Zákon o obchodních korporacích a občanský zákoník

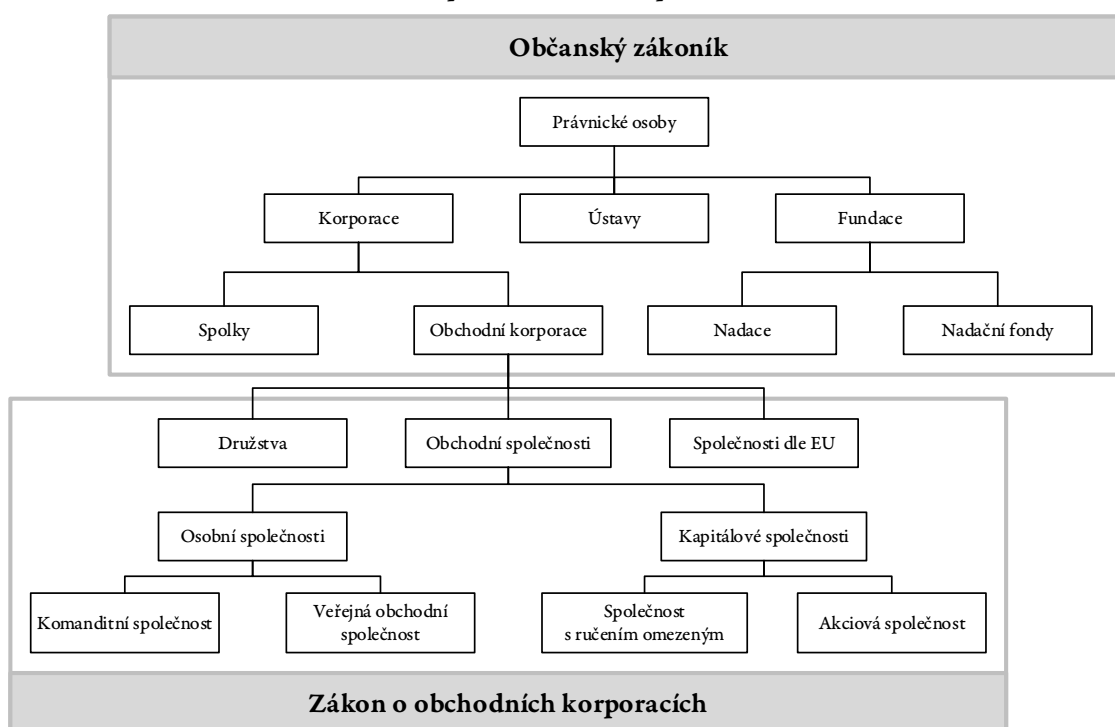
Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích, dále též „ZOK“) nabyl účinnosti 1. ledna 2014 a nahradil zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též „obchodní zákoník“), který komplexně upravoval obchodní právo. Ke stejnému datu vstoupil v účinnost zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále též „OZ“), který nahradil zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále „starý občanský zákoník“). Došlo tak k významné změně v oblasti soukromého práva ovlivňující každodenní život českých občanů.

¹ Toto označení používá české účetnictví a je chápáno jako vlastní kapitál (důsledkem je označení účtů vlastního kapitálu ve směrné účtové osnově jako „kapitálové účty“).

² Uspořádání a označování položek rozvahy definuje vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Ke změnám došlo i v oblasti obchodního práva, které upravuje občanský zákoník a v oblastech týkající se obchodních korporací na něj navazuje ZOK. Občanský zákoník definuje právnické osoby a rozděluje je na korporace, fundace a ústavy, a obecně popisuje jednotlivé skupiny. Korporace jsou rozděleny na spolky a obchodní korporace. ZOK ve svém úvodu definuje pojem obchodní korporace a rozlišuje je na osobní společnosti (veřejná obchodní společnost a komanditní společnost) a kapitálové společnosti (společnost s ručením omezeným a akciová společnost).

Tabulka 1: Právní úprava obchodních společností v OZ a ZOK

Vlastní zpracování dle OZ a ZOK

Práce dále vychází z právních předpisů, účetnictví je upraveno zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o účetnictví“) a úpravu daňového práva reprezentuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZDP“).

1.2 Základní kapitál

Základní jmění je výše kapitálu investovaná vlastníky do obchodní korporace a forma financování aktiv, které korporace potřebuje pro svou existenci k tvorbě výrobků nebo poskytování služeb, a tím dosahování zisku, který je předpokladem trvání podniku do budoucna (angl. going concern postulate). Základní kapitál je v ustanovení § 30 ZOK definován jako souhrn všech vkladů, což představuje výrazné zjednodušení výkladu současné platné úpravy

oproti předchozí definici Obchodního zákoníku³. ZOK aplikoval požadavky evropského trendu ve zjednodušování a liberalizaci společností s ručením omezeným a výsledkem je zbavení se původní podrobné regulace.

Výše základního kapitálu se může v průběhu života podniku na základě rozhodnutí nejvyššího orgánu (valné hromady) zvyšovat (např. ze zisku podniku) a naopak i snižovat. Požadavky na základní kapitál v České republice legislativně upravuje ZOK a výše základního kapitálu se zapisuje do veřejného rejstříku.

1.2.1 Garanční funkce základního kapitálu

ZOK umožňuje dle ustanovení § 142 založit společnost s ručením omezeným se základním kapitálem ve výši 1 Kč, zatímco minimální základní kapitál dle obchodního zákoníku byl ve výši 200 tis. Kč. Tím se společnost s ručením omezeným stala dostupnější např. i pro malé podnikatele, kteří neměli k dispozici minimální výši základního kapitálu požadovanou obchodním zákoníkem. Z toho lze usoudit, že role základního kapitálu už není tak významná jako v minulosti. Snížení požadovaného základního kapitálu ve společnosti s ručením omezeným narušuje jeho garanční funkci jako prostředku ochrany věřitelů. Dle důvodové zprávy k ZOK, vztahující se k ustanovení § 30, základní kapitál ztratil svou garanční funkci a namísto něj se k ochraně věřitelů používají testy insolvence, pravidla podnikatelských seskupení nebo zpřísněná pravidla správy.

Otázkou zůstává, zda základní kapitál v minulosti svou garanční funkci plnil. Podle mého názoru tomu tak nebylo, protože společnost za své závazky odpovídá celým svým majetkem, nejen vlastním kapitálem. Pohledávky věřitelů tak mohou být uspokojeny vyšší, ale i nižší částkou, než je výše základního kapitálu obchodní korporace. V případech, kdy společnosti nejsou schopny dostát svým závazkům a vstupují do insolvenčního řízení, jsou většinou značně předluženy a mnoho věřitelů není uspokojeno.

Další otázkou je, jak zapůsobí nově založené společnosti s ručením omezeným s minimálním základním kapitálem ve výši 1 Kč na potencionální věřitele (banky, dodavatele atd.) a přesvědčí je o své stabilitě a výhodnosti investic do společnosti nebo jaké garance nabídne.

³ Ustanovení § 58 odst. 1 obchodního zákoníku: „Základní kapitál společnosti je peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků do základního kapitálu společnosti (dále jen ‚vklad‘). Musí být vyjádřen v jednotkách české měny. Společník se účastní na základním kapitálu vkladem. Základní kapitál je součástí vlastního kapitálu.“

Na počátku společnost musí alespoň jednorázově zaplatit poplatek za získání živnostenského či jiného oprávnění umožňujícího podnikat, služby notáře a poplatek za zápis do veřejného rejstříku. Dále musí investovat do majetku (pozemků, strojů atd.), lidských zdrojů, případně reklamy, čímž značně stoupnou náklady i závazky společnosti, pravděpodobná je i ztráta v prvních letech života, tím hrozí i předlužení a riziko insolvence, kterému lze teoreticky zabránit zvýšením základního kapitálu. (Komancová, 2014) Šanci k přežití může být dobrý podnikatelský záměr, to je ale v tomto případě málo.

Garanční funkce u akciové společnosti byla zachována a liberalizace nebyla tak výrazná jako v případě společnosti s ručením omezeným, protože akciová společnost podléhá regulaci pomocí směrnic Evropského parlamentu, a proto je nejméně přístupná změnám legislativy v jednotlivých členských státech Evropské unie. (Šindelář, 2014, s. 67)

1.2.2 Měna základního kapitálu

Účetní jednotky dle zákona o účetnictví účtují v peněžních jednotkách české měny⁴, proto i základní kapitál je běžně v českých korunách. Výjimku tvoří akciová společnost, kde je požadován minimální základní kapitál ve výši 2 mil. Kč nebo v případě vedení účetnictví dle zvláštního zákona 80 tis. EUR. Nyní nelze podle žádného zvláštního zákona vést účetnictví v jiné než české měně, ale účetní jednotky účtující podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví mohou vykazovat v jiné než české měně (Březinová, 2014, s. 15–16).

Mezinárodní účetní standard IAS 21 zohledňuje funkční a vykazovací měnu. Funkční měna je měna ekonomického prostředí, ve kterém se podnik vyskytuje a ve kterém tvoří a očekává své peněžní prostředky. Použitím funkční měny se společnost vyhne případnému kurzovému riziku. Měna, ve které společnost sestavuje účetní závěrku, je měna vykazovací. Důvodem použití odlišné vykazovací měny může být např. reporting mateřské společnosti v zahraničí pro účely konsolidace.

⁴ Ustanovení § 4 odst. 12 zákona o účetnictví: „Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v peněžních jednotkách české měny.“

1.3 Vykazování vlastního kapitálu

Vlastní kapitál je definován jako zbytkový podíl vlastníků na aktivech společnosti po odečtení všech dluhů. Nově kromě rozvahy budou vymezené účetní jednotky sestavující účetní závěrku za období od 1. ledna 2016 povinně vykazovat přehled o změnách ve vlastním kapitálu. Smyslem tohoto výkazu je přiblížit uživateli účetní závěrky transakce o změnách ve vlastním kapitálu, operace týkající se fondů nebo oprav změn minulých účetních období a operace bez vlivu na rozvahovou sumu (např. převod výsledku hospodaření za běžné účetní období na účet výsledku hospodaření minulých let). (Pelák, 2016, s. 28–29)

1.3.1 Novela zákona o účetnictví ve vztahu k vykazování vlastního kapitálu

Novela zákona o účetnictví účinná od 1. ledna 2016 implementovala požadavky Evropského parlamentu a Rady 2013/34/EU. Jednou z novinek vyplývajících ze Směrnice je kategorizace účetních jednotek v ustanovení § 1b zákona na mikro, malé, střední a velké účetní jednotky. Klasifikace má usnadnit povinnosti mikro a malým účetním jednotkám s mírou podrobnosti vykazovaných informací a se zveřejňováním účetních závěrek a výročních zpráv a naopak jasně definovat požadavky od středních a velkých účetních jednotek.

Tabulka 2: Třídění účetních jednotek dle novely zákona o účetnictví a povinnost zveřejňovat přehled o změnách vlastního kapitálu

Účetní jednotka	Mikro	Malá	Střední	Velká
	nepřekračuje 2 z kritérií			překračuje 2 kritéria
Aktiva netto	9 000 000 Kč	10 000 000 Kč	500 000 000 Kč	500 000 000 Kč
Roční úhrn čistého obrátu	18 000 000 Kč	200 000 000 Kč	1 000 000 Kč	1 000 000 Kč
Průměrný počet zaměstnanců	10	50	250	250
Povinnost sestavit přehled o změnách vlastního kapitálu	ne	ne	ano	ano

Přehled o změnách ve vlastním kapitálu by malé účetní jednotky povinně sestavovaly v případě, kdyby podléhaly auditu podle zvláštního právního předpisu.

Vlastní zpracování dle zákona o účetnictví

Přehled dosud povinně sestavovaly pouze účetní jednotky účtující podle IFRS⁵ a vybrané účetní jednotky (tj. státní správa a samospráva – např. ministerstva, kraje, obce nebo státní fondy), ostatní tento výkaz sestavovali dobrovolně.

⁵ Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, angl. International Financial Reporting Standards.

1.3.2 Interpretace Národní účetní rady k přehledu změn ve vlastním kapitálu

Národní účetní rada je nezávislá instituce složená z odborníků, která si klade za cíl tvorbu metodik a legislativy se zaměřením na účetní oblast. Zveřejňované interpretace vyjadřují názory odborníků na vybranou tematiku a jejich tvorbou se snaží o co nejširší jednotnou aplikaci v praxi, která není právně závazná.

Vyhláška č. 500/2002 Sb. pro podnikatele požaduje v ustanovení § 44 od přehledu informace o pohybech ve složkách vlastního kapitálu mezi dvěma rozvahovými dny, a zároveň požaduje vyčíslení vyplacených podílů na zisku a zdroje, ze kterých bylo čerpáno. Nijak dále nespécifikuje požadavky na strukturu sestavení výkazu. Z tohoto důvodu Národní účetní rada vydala interpretaci I-32 Struktura a obsah přehledu o změnách vlastního kapitálu, která specifikuje návod, jak sestavit přehled, aby jeho výstup byl užitečný.

Interpretace doporučuje sestavit přehled o změnách ve vlastním kapitálu ve formě tabulky strukturou podobající se výsledovce, ve sloupcích budou uvedeny položky vlastního kapitálu a v řádcích transakce s dopadem na výši nebo strukturu samotného vlastního kapitálu. Jednotlivé položky vlastního kapitálu by pro srozumitelnost měly být v přehledu vykázány ve členění odpovídajícím položkám vlastního kapitálu v rozvaze. V přehledu budou uvedeny transakce za běžné období a zároveň za období srovnávané v ostatních výkazech účetní závěrky (podniky ve skutečnosti tento výkaz sestavují už pro účetní období roku 2015).

1.3.3 Vykazování dle IFRS

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS) stanovují pro účtování a vykazování kapitálu základní nároky a nevěnují jeho úpravě samostatný standard. Požadavky jsou obsaženy ve více předpisech, což snižuje systematickост požadavků jako celku. Důvodem může být již zmíněná úzká vazba na předpisy upravující tuto oblast v jednotlivých státech.

Koncepční rámec IFRS ve svém úvodu stanovuje účetní zásady, oceňovací techniky a součásti účetní závěrky, ze kterých dále vycházejí jednotlivé standardy. Standard IAS 1 (Sestavování a zveřejnění účetní závěrky) požaduje sestavení

- výkazu o finanční situaci,
- výkazu o úplném výsledku hospodaření,
- výkazu o peněžních tocích,
- výkazu o změnách ve vlastním kapitálu,
- komentáře (poznámek) k účetním výkazům.

Smyslem výkazu o změnách ve vlastním kapitálu je informovat uživatele účetní závěrky o obrazech na jednotlivých účtech vlastního kapitálu, tedy přírůstcích, úbytcích, počátečních a konečných stavech účetního období. Standard podrobně definuje, které položky musí být ve výkazu uvedeny nebo okomentovány.

Mezinárodní účetní standardy rozlišují náklady na náklady související s výdělečnou činností vynaložené za účelem dosažení zisku – *expense* a náklady nahodilé a neopakovatelné – *losses*, které pocházejí z náhodných transakcí a podnik je nemá šanci ovlivnit. Zároveň výnosy – *income* rozlišují na výnosy z běžné činnosti, např. z prodeje zboží nebo služeb – *revenues* a přínosy z jiných než běžných činností podniku – *gains*. *Gains* a *losses* se vzájemně kompenzují, příkladem mohou být kurzové rozdíly (realizované i nerealizované rozdíly, tj. přepočty k rozvahovému dni), přecenění aktiv na reálnou hodnotu, prodej majetku se ziskem/ztrátou nebo důsledky živelných katastrof. I u nás se často setkáváme s původními anglickými termíny, protože čeština nemá pro jednotlivé složky úplného výsledku hospodaření vhodné ekvivalenty.

Výkaz o změnách vlastního kapitálu má obsahovat úplný výsledek hospodaření⁶ obsahující výnosy a náklady z běžného období a zároveň přínosy ve smyslu *gains* a újmy ve smyslu *losses*. Dalšími povinnými částmi jsou důsledek retrospektivního zachycení změn účetních metod a opravy chyb minulých období; vklady vlastníků do podniku a distribuce vlastníkům z podniku a jednotlivě uvedené změny všech položek vlastního kapitálu.

1.3.4 Srovnání IFRS a českých účetních předpisů

Při srovnání úpravy IFRS a českých předpisů v oblasti vlastního kapitálu nalezneme několik odlišností. IFRS se podrobně zabývá odlišením kapitálových a dluhových finančních nástrojů a oproti českým předpisům jasně definují účetní zachycení vlastních akcií, kdy IFRS i US GAAP⁷ zakazují jejich vykazování jako aktiva a zisk spojený s nimi účtovaný v rámci výsledku hospodaření. (Dvořáková, 2014, s. 221, 224)

⁶ Jedná se o celkovou změnu vlastního kapitálu za účetní období s výjimkou transakcí uskutečněných vlastníky z pohledu jejich vlastnického podílu. Výkaz může být vyhotoven ve dvou variantách: jako jeden výkaz (prezentace výsledku a úplného výsledku společně) nebo jako kombinace výsledovky a na ni navazující výkaz o úplném výsledku.

⁷ Všeobecně uznávané účetní principy v USA, angl. United States Generally Accepted Accounting Principles.

1.4 Zvyšování vlastního kapitálu

Mezi motivy vedoucí společnosti ke zvyšování vlastního kapitálu patří především prestiž a posilování garanční funkce, tj. známka dobrého finančního zdraví, která vede k větší důvěře ze strany věřitelů (bank) a obchodních partnerů. Jeho výše slouží jako měřítko např. při rozhodování o udělení úvěru nebo zápůjčky. Vlastní kapitál představuje pro management určitý komfort, protože na rozdíl od cizího kapitálu nemusí pravidelně umořovat dluhy, jako je tomu v případě bankovních úvěrů apod. Společnosti by si měly zvolit optimální strukturu kapitálu, tedy poměr vlastního a cizího kapitálu, který je v jednotlivých odvětvích ekonomiky odlišný.

Pari pravidlo (jedno z bilančních pravidel, které doplňuje zlaté pravidlo financování) poměrně konzervativně doporučuje velikost vlastního kapitálu odpovídající velikosti dlouhodobého majetku nebo ideálně nižší, aby podnik měl možnost financovat část dlouhodobých aktiv dlouhodobým cizím kapitálem.

Z hlediska financování je pro podniky výhodné i použití cizích zdrojů. Náklady cizího kapitálu bývají nižší, protože věřitelé jsou v případě uspokojení pohledávek upřednostněni před vlastníky. Společnosti využívají i tzv. daňový štít, kdy úroky z úvěrů (odměna za půjčení cizího kapitálu) jsou daňově uznatelným nákladem při výpočtu daně ze zisku (daň příjmů právnických osob) a podniky díky tomu dosahují daňové úspory (zaplatí nižší daň). Naproti tomu dividendy a podíly na zisku jsou vypláceny z čistého (zdaněného) zisku a nejedná se o daňové náklady, nedochází tak k optimalizaci daňového základu.

Vlastní kapitál se doporučuje využívat k financování rizikových investic, například výzkum a vývoj, specifických neprodejných aktiv nebo na investice do majetku s nízkou likviditou (pro specializované těžební stroje vyráběné na míru bude podnik pravděpodobně hledat kupce déle než v případě prodeje osobního auta). Ke zvyšování vlastního kapitálu dochází také v případech, kdy jsou společnosti vysoce zadlužené a k zajištění nových úvěrů nemají věřitelům co nabídnout.

1.5 Zvyšování základního kapitálu

Při zvyšování základního kapitálu rozlišujeme dvě formy – nominální a efektivní. **Nominální** nebo také **deklarativní** zvýšení je zvýšení z vlastních zdrojů (ziskem dosaženým v minulosti). Ve skutečnosti se jedná pouze o účetní operaci beze změn na straně aktiv a je o něm účtováno na základě schválení nejvyšším orgánem společnosti. Tato forma je příkladem výše uvedeného zvyšování důvěry ve vztazích k bankám, dodavatelům a dalšímu okolí společnosti, tedy posílení garanční funkce. **Efektivní** zvýšení je zvýšení základního kapitálu, které se projeví i na straně aktiv (např. zvýšení dosavadních vkladů stávajících nebo nových společníků) a dochází ke zvýšení bilanční sumy.

Společnost může naopak i snižovat základní kapitál, příkladem nominálního snížení je úhrada ztráty minulých let (vlastní kapitál ve skutečnosti poklesl již při zaúčtování ztráty). V případě prekapitalizování společnosti, kdy zdroje nejsou efektivně využity, mluvíme o efektivním snížení základního kapitálu. (Müllerová a Šindelář, 2016, s. 133–140)

Pro zvýšení základního kapitálu právní normy používají pojem „vklad“ a pro zvýšení vlastního kapitálu jiným způsobem, než zvýšením základního kapitálu, je používán pojem „příplatek“.⁸

Pokud se společnost rozhodne zvýšit svůj základní kapitál, je třeba svolat valnou hromadu, vyhotovit notářský zápis z jejího zasedání a provést zápis o zvýšení základního kapitálu do veřejného rejstříku. Společnosti mají možnost využít administrativně přijatelnější způsob – zvýšení vlastního kapitálu nad rámec základního kapitálu formou příplatku do vlastního kapitálu.

⁸ Tyto pojmy v zákoně o obchodních korporacích jsou shodné s předchozí úpravou obchodního zákoníku.

2 Příplatek do vlastního kapitálu

Jednou z možností, jak zajistit ekonomickou stabilitu obchodní korporace z vlastních zdrojů je příplatek do vlastního kapitálu, tedy zvýšení vlastního kapitálu nad výši základního kapitálu. Dojde k efektivnímu zvýšení vlastního kapitálu při rovném postavení společníků obchodní korporace, které není tak administrativně náročné v porovnání se zvyšováním základního kapitálu. Rozlišujeme příplatek povinný, který je poskytovaný na základě společenské smlouvy rozhodnutím valné hromady a příplatek dobrovolný, poskytován na základě svobodného rozhodnutí.

Domnívám se, že možnost zvýšit vlastní kapitál by byla možná i bez výslovné právní úpravy, neboť společníci mohou mít zájem na dobrém finančním zdraví společnosti a v případě finančních problémů mohou být ochotni pomoci společnosti, aby nemusela použít cizí zdroje. K využití příplatků dochází také v případě, kdy úvěrové instituce odmítají poskytnout společnosti další kapitál. Význam právní úpravy příplatků může být vykládán jako ochrana společníků ve smyslu stejného zacházení, v případě uložení příplatkové povinnosti není možné nikoho zvýhodňovat.

2.1 Daňové a účetní souvislosti

2.1.1 Test nízké kapitalizace

Ke zvýšení vlastního kapitálu společnosti motivuje také daňová uznatelnost, respektive neuznatelnost finančních nákladů pro výpočet základu daně z příjmů. Společnosti nemusí splňovat podmínky pro získání bankovního úvěru, proto hledají i jiné způsoby, jak získat finanční prostředky. Příkladem může být kromě příplatku do vlastního kapitálu i zápůjčka od společníka (úročená i bezúročná) nebo vklad tichého společníka. (Pilařová, 2012, s. 21)

Testem nízké kapitalizace společnost ověřuje daňovou uznatelnost finančních výdajů (nákladů) z úvěrů a zápůjček (nejen úroků)⁹ mezi spojenými osobami. Pojem spojená osoba je definovaný v ustanovení § 23 odst. 7 ZDP. Zjednodušeně se jedná o osoby přímo či nepřímo se podílející na kapitálu korporace nebo hlasovacích právech s podílem alespoň 25 %.

⁹ Podrobný výčet a metodiku výpočtu stanoví Pokyn GFŘ D-6 čj. 32320/11-31, k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona o daních z příjmů.

Náklady jsou daňově uznatelné a snižují základ pro výpočet daně z příjmů, pokud výše závazků ke spojeným osobám nepřesahuje čtyřnásobek výše vlastního kapitálu¹⁰. Jestliže má společnost nízký základní kapitál a je výrazně financována cizími zdroji spojených osob, jsou úroky daňově neuznatelným nákladem v hodnotě, kterou přesahují již uvedenou zákonem stanovenou hranici. Příplatky lze použít jako nástroj pro dosažení uznatelnosti nákladů při výpočtu daně.

2.1.2 Vliv nepeněžitých příplatků na daň z příjmů

Daňové souvislosti příplatků do vlastního kapitálu jsou dle § 24 odst. 7 ZDP totožné se vklady do základního kapitálu. Pokud je předmětem dobrovolného příplatku odpisovaný majetek, společnost ho účetně ocení dle ceny stanovené znalcem nebo nižší a bude pokračovat v daňovém odpisování do výše převzaté zůstatkové ceny. Pokud předmět nebyl u vkladatele zahrnut v obchodním majetku, společnost použije pro daňové odpisování ocenění znalcem (tj. reprodukční pořizovací cenu¹¹).

2.1.3 Daň z nabytí nemovitých věcí

Pokud je dobrovolným příplatkem společníka vložena do vlastního kapitálu společnosti nemovitá věc, podléhá dani z nabytí nemovitých věcí¹² a základem daně je dle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí (dále též „zákon o dani z nabytí nemovitých věcí“) cena stanovená znalcem. Sazba daně je 4 %, poplatníkem daně je dle ustanovení § 1 odst. 1 písm. b) zákona o dani z nabytí nemovitých věcí nabyvatel vlastnického práva k nemovité věci, který má povinnost podat daňové přiznání nejdéle do konce třetího měsíce po měsíci, ve kterém došlo k zápisu v katastru nemovitostí.

2.1.4 Odložená daň

O odložené dani povinně účtují účetní jednotky, na které se vztahuje povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem a účetní jednotky tvořící konsolidační celek. Ostatní účetní jednotky mohou účtovat o odložené dani dobrovolně. Ve skutečnosti se jedná o účetní nástroj zásady opatrnosti při zjišťování hospodářského výsledku, a tím dosažení věrného a poctivého

¹⁰ Tento limit platí pro obchodní společnosti; pro banky a finanční instituce je stanoven limit šestinásobku hodnoty vlastního kapitálu. (Ustanovení § 25 odst. 1 písm. w) ZDP)

¹¹ Cena, za kterou by byl majetek pořízen v době účtování.

¹² V minulosti platilo podmíněné osvobození, které zaniklo přijetím zákonného opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí.

zobrazení předmětu účetnictví. Nejedná se o daň v pravém slova smyslu, odložená daň použije pouze daňovou sazbu stanovenou ZDP.

Pokud společnost nabyla v rámci dobrovolného příplatku aktivum s odlišnou účetní a daňovou zůstatkovou cenou¹³, vzniká přechodný rozdíl, který v budoucnu povede k vyšší daňové povinnosti na splatné dani. Rozdíl povede k tvorbě odloženého daňového závazku.

2.2 Příplatek ve společnosti s ručením omezeným

Povinnost podílet se na příplatku je zakotvena v ustanovení § 139 odst. 2 ZOK, které definuje náležitosti seznamu společníků, kde musí být uvedeno, zda a k jakému podílu společníka se vztahuje „povinnost přispět na vytvoření vlastního kapitálu peněžitými prostředky nad společníkův vklad spojenou s podílem, bude-li určena“. Pokud není ve společenské smlouvě jinak stanoveno, jsou příplatky odvozeny od podílu společníků na základním kapitálu.

Příplatek je definován v Hlavě IV, oddílu věnovanému společnosti s ručením omezeným (ustanovení § 162–166 ZOK). Otázkou použití příplatků v akciové společnosti se práce bude zabývat dále.

2.2.1 Povinný příplatek

Valná hromada na svém shromáždění může přijmout usnesení o povinnosti společníků poskytnout příplatek do vlastního kapitálu („příplatková povinnost“). Předpokladem je zakotvení příplatku ve společenské smlouvě, ze které musí plynout právo valné hromady učinit rozhodnutí o příplatkové povinnosti a všichni společníci podpisem společenské smlouvy s tímto ustanovením souhlasí.

Jak bylo uvedeno, je třeba rozlišovat pojmy vklad a příplatek. Vklad je používán ve vztahu k základnímu kapitálu, příplatek je používán pro zvýšení vlastních zdrojů společnosti mimo základní kapitál. Výše příplatku neovlivňuje základní kapitál ani výši vkladu společníka. Tato rozdílnost umožňuje zrušit příplatkovou povinnost (na rozdíl od vkladové povinnosti) dohodou mezi společníkem a společností, která se může svého práva na zaplacení vzdát, příplatek prominout nebo umožnit započtení. Tyto způsoby zrušení by mohly poškodit zájmy společníků, proto o nich podobně jako o jejich vzniku rozhoduje valná hromada. (Lasák a kol., 2014, s. 940)

¹³ Tato situace může nastat, je-li vkladatelem obchodní korporace nebo fyzická osoba, která měla aktivum v obchodním majetku a např. daný majetek již odpisovala.

Výši příplatku, formu jeho použití, lhůtu splacení ani způsob placení zákon neupravuje, záleží na konkrétním rozhodnutí valné hromady nebo ujednání ve společenské smlouvě.

V případě povinné příplatkové povinnosti může být příplatek pouze v peněžité formě. Ve společenské smlouvě musí být zakotvena maximální výše příplatku. Tato výše by měla být dostatečně efektivní pro případné potřeby společnosti a zároveň reálná pro společníky, aby nebyli nuceni zvažovat své působení ve společnosti. V případě překročení této hranice se dle zákona k rozhodnutí nepřihlíží. Zákon už dále neřeší, jak postupovat v případě souhlasu všech společníků s podílem, ke kterému je vázána příplatková povinnost, s příplatkem vyšším, než je stanoven limit ve společenské smlouvě a společníci tak souhlasem projeví ochotu odchýlit se od společenské smlouvy. Tato situace by mohla nastat mimořádně, kdy společnost rychle potřebuje finanční prostředky, v jiných případech by bylo možné dovolat se vyslovení neplatnosti tohoto usnesení. (Lasák a kol, 2014, s. 941) V případě zájmu společníků pomoci společnosti by bylo možné poskytnout dobrovolný příplatek, který není horní hranicí omezen.

O příplatkové povinnosti může valná hromada rozhodnout opakovaně, dokud nedosáhne limitu stanoveného ve společenské smlouvě.

Způsob platby

Způsob platby příplatku zákon, na rozdíl od placení vkladu, nespecifikuje. Příplatek je možné splatit, nestanoví-li společenská smlouva jinak, hotově na pokladně nebo bankovním převodem. Zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů stanoví limit pro hotovostní platby na 270 tis. Kč, v případě cizí měny ekvivalent přepočtený dle kurzu České národní banky k datu provedení transakce.

Nesouhlas společníka s příplatkovou povinností

ZOK umožňuje v ustanovení § 164 využití abandonního práva, které slouží k ochraně společníků, kteří nesouhlasí s rozhodnutím o povinné příplatkové povinnosti. Pokud společníci na valné hromadě nehlasovali o povinném příplatku nebo se zdrželi hlasování a zároveň v plném rozsahu splnili vkladovou povinnost spojenou s podílem vztahujícím se k příplatkové povinnosti, mají právo vystoupit daným podílem ze společnosti. Vlastní-li společník i jiné podíly, které nejsou spojeny s příplatkovou povinností, nejsou nijak dotčeny.

Pokud se společník rozhodne vystoupit ze společnosti ohledně podílu, ke kterému je příplatková povinnost vázána, musí tak učinit písemně nejpozději do jednoho měsíce ode dne rozhodnutí valné hromady o příplatkové povinnosti, případně ode dne, kdy mu bylo oznámeno dané rozhodnutí, v případě rozhodnutí mimo valnou hromadu ode dne přijetí tohoto rozhodnutí. Oznámení je považováno za jednostranný právní akt, který společnost bere na vědomí a akceptuje (Lasák a kol., 2014, s. 947). Účinností vystoupení příplatková povinnost zaniká posledním dnem měsíce, ve kterém společnost obdržela toto oznámení. Společníkovi následně vzniká nárok na vypořádání podílu¹⁴.

2.2.2 Dobrovolný příplatek

Kromě povinného příplatku do vlastního kapitálu mohou společníci poskytnout do společnosti dobrovolný příplatek. Výše dobrovolného příplatku není na rozdíl od povinného příplatku omezena, společník může vložit i nepeněžní prostředky, například hmotné movité věci, nemovité věci nebo pohledávky ocenitelné penězi. Nepeněžité vklady musí být ocenitelné znalcem dle ustanovení § 143 ZOK¹⁵.

Všechny dobrovolné příplatky musí být schváleny jednatelem, souhlas s poskytnutím dobrovolného příplatku je možné označit za uzavřenou smlouvu, kde by měly být uvedeny smluvní strany, vymezení a výše příplatku a datum splatnosti. Okamžikem uskutečnění účetního případu je datum účinnosti smlouvy (společnost zároveň účtuje pohledávku vůči společníkovi), pokud se jedná o příplatek bez uzavření smlouvy, za rozhodný okamžik je považováno datum přijetí platby (společnost účtuje v momentě přijetí platby od společníka, pro účtování o vzniku pohledávky nemá právní podklady). (Skálová, 2015, s. 72, 74)

2.2.3 Úprava obchodního zákoníku

Obchodní zákoník taktéž umožňoval povinný i dobrovolný příplatek do vlastního kapitálu, stejně jako současná legislativa byl příplatek definován v oddílu společnosti s ručením omezeným¹⁶.

¹⁴ Jedná se o uvolněný podíl, který se vypořádává dle ustanovení § 212 – § 215 ZOK.

¹⁵ ZOK v ustanoveních § 468 – § 473 vyjmenovává výjimky z povinnosti ocenění nepeněžních vkladů znalcem. Jedná se o investiční cenné papíry a nástroje peněžního trhu.

¹⁶ Ustanovení § 121 obchodního zákoníku.

O povinném příplatku taktéž rozhodovala valná hromada, mohlo být požadováno pouze peněžité plnění. Příplatek bylo možné požadovat pouze v případě, bylo-li tak ujednáno ve společenské smlouvě. Termín splatnosti a částku určovala valná hromada. Na rozdíl od současné úpravy, obchodní zákoník kogentně stanovil maximální hranici příplatku na 50 % výše základního kapitálu, tzn. maximálně polovina vkladu každého společníka do základního kapitálu. Příplatek bylo možné požadovat taktéž vícekrát, dokud nebyla dosažena maximální hranice stanovená zákonem.

Dobrovolný příplatek obchodní zákoník umožnil společností použít od 1. ledna 2001, příplatky musely být schvalovány valnou hromadou bez nutnosti notářského zápisu z jednání. Dle názorů odborné veřejnosti se nezapočítávaly do limitu stanoveného obchodním zákoníkem do 50 % základního kapitálu. Nepeněžní vklady byly v účetnictví oceňovány reprodukční pořizovací cenou.

2.3 Příplatek v akciové společnosti

Jak již bylo uvedeno, příplatek do vlastního kapitálu je upraven v ZOK pouze v části věnované společností s ručením omezeným, proto se řada akciových společností dotazovala, zda i akcionáři mohou poskytnout příplatek za stejných podmínek. Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti vydala stanovisko č. 26, podle kterého se na povaze příplatku do vlastního kapitálu se změnou právní normy (ZOK) nic nemění a jeho poskytnutí je možné a dovolené.

Příplatek musí být součástí stanov společnosti, aby mohla valná hromada rozhodnout o této povinnosti, jinak je možné provést pouze dobrovolný příplatek se souhlasem statutárního orgánu¹⁷.

Podle mého názoru akciové společnosti upřednostňují před příplatkem do vlastního kapitálu emisi akcií, další možností je financování tichou společností, které bude věnována další kapitola práce.

¹⁷ ZOK umožňuje správu akciové společnosti použitím dualistického nebo monistického systému. Nejvyšším orgánem společnosti je v obou případech valná hromada. V dualistickém systému, který je převzatý z obchodního zákoníku, je statutárním orgánem představenstvo a kontrolní orgán zajišťuje dozorčí rada. Monistický systém je dobrovolný a musí být zahrnut ve stanovách společnosti, výhodou je větší pružnost v řízení. Statutárním orgánem je v monistickém systému statutární ředitel a kontrolním orgánem je správní rada.

2.3.1 Úprava obchodního zákoníku

Stejně tak jako ZOK v současnosti, ani občanský zákoník neupravoval příplatkovou povinnost a dobrovolný příplatek mimo základní kapitál pro akciové společnosti. Dle ustanovení čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod „Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“ Lze odvodit, že když zákon neobsahuje výslovný zákaz, je takový postup možný. Poskytnutím příplatku dochází ke kapitalizaci společnosti a nejsou poškozována její práva. (Dědič, 2006, s. 86–102)

2.4 Použití příplatků ve společnosti

O příplatkové povinnosti rozhoduje valná hromada, která svým rozhodnutím z příplatku může zvýšit základní kapitál, použít ho k úhradě ztráty z předchozího účetního období, případně ztráty minulých let nebo pro jiné záměry s ohledem na aktuální situaci nebo budoucí vývoj společnosti.

2.4.1 Účtování příplatků ve společnosti

Účtování příplatků upravuje Český účetní standard pro podnikatele č. 012 – Změna vlastního kapitálu v bodě 3.2.1. Příplatky do vlastního kapitálu se účtují na vrub příslušného majetkového účtu (peněžní prostředky na bankovním účtu nebo v pokladně, u dobrovolného příplatku např. hmotné movité věci) a ve prospěch účtové skupiny 41 – Základní kapitál a kapitálové fondy. V rozvaze se příplatek vykazuje v řádku A.II.2.1. Ostatní kapitálové fondy (v této položce se vykazují peněžní i nepeněžní vklady, které nezvyšují základní kapitál¹⁸).

Vyhláška č. 500/2002 Sb. v příloze č. 4 uvádí směrnou účtovou osnovu, která je pro podnikatelské účetní jednotky při vytváření účtového rozvrhu závazná do úrovně dvoumístných účtových skupin. V rámci syntetických účtů jsou pro potřeby vykazování nebo interních požadavků účetní jednotky dále vytvářeny analytické účty.

V následujících příkladech je účtováno dle účtového rozvrhu, jehož seznam je součástí přílohy této práce.

¹⁸ Do 31. prosince 2015 bylo ve prospěch účtové skupiny 41 účtováno o přijatých darech, ty jsou nově účtovány ve prospěch skupiny 64 – Jiné provozní výnosy a v rozvaze vykazovány v řádku III.3. Jiné provozní výnosy.

Příklad: povinný příplatek

Valná hromada na svém jednání rozhodla o příplatkové povinnosti společníků ve výši 1 mil. Kč, kterým bude zároveň uhrazena ztráta z minulých let ve výši 500 tis. Kč.

	Účetní operace	tis. Kč	MD	D
PZ	Ztráta minulých let	500	701	429
1.	Pohledávka za společníky z titulu příplatku	1 000	355	413
2.	Příjem příplatku na bankovní účet	1 000	221	355
3.	Vypořádání ztráty minulého účetního období	500	429	413

Použití zbytkové části příplatku 500 tis. Kč podléhá rozhodnutí valné hromady.

Příklad: nepeněžitý příplatek a odložená daň

Společník se rozhodl do společnosti dobrovolně vložit užitkový automobil, který byl v minulosti zahrnut v obchodním majetku a částečně odpisován. Hodnota automobilu byla znalecky oceněna na 500 tis. Kč. Daňová zůstatková cena automobilu k datu převodu byla 300 tis. Kč. Předpokládejme neměnnou sazbu daně z příjmů v dalších letech ve výši 19 %.

	Účetní operace	tis. Kč	MD	D
1.	Předpis pohledávky z dobrovolného příplatku	500	355	413
2.	Předání automobilu do vlastnictví společnosti	500	022	355
3.	Odložený daňový závazek	38	427	481

Odložený daňový závazek vznikne rozdílem mezi účetní a daňovou zůstatkovou cenou, tj. $200 \text{ tis. Kč} \times 19 \% = 38 \text{ tis. Kč}$. V prvním roce odloženou daň počítáme ze všech přechodných vzniklých rozdílů a účtujeme rozvahově jako snížení vlastního kapitálu, v dalších letech je účtována výsledkově.

Zápočet vzájemných pohledávek a dluhů

ZOK nezakazuje započtení pohledávky společnosti z titulu příspěvku a pohledávky společníka vůči společnosti. Typickým příkladem zápočtu závazku a pohledávky je zápůjčka poskytnutá společníkem do společnosti. Započtením závazku a pohledávky však ve skutečnosti nedojde ke zvýšení finančních prostředků společnosti, což narušuje záměr příplatku.

Příklad: zápočet závazku a pohledávky

Valná hromada rozhodla o příplatkové povinnosti ve výši 1 mil. Kč pro pět společníků se stejným podílem. Jeden ze společníků v minulosti poskytl společnosti zápůjčku ve výši 100 tis. Kč a dohodou s jednatelem společnosti bylo rozhodnuto o vzájemném zápočtu závazku a pohledávky.

	Účetní operace	tis. Kč	MD	D
PZ	Dlouhodobý závazek vůči společníkovi	100	701	479
1.	Předpis pohledávky z titulu příplatkové povinnosti	1 000	355	413
2.	Zápočet závazku a pohledávky	100	479	355
3.	Příjem příplatků na účet v bance	900	221	355

Společnost ve skutečnosti příplatkovou povinností 1 mil. Kč získá finanční prostředky pouze ve výši 900 tis. Kč.

2.4.2 Účtování z pohledu společníka

Z účetního i daňového pohledu (ustanovení § 24 odst. 7 ZDP) u peněžitého příplatku dochází ke zvýšení hodnoty podílu. U nepeněžitého příplatku bude podíl zvýšen dle povahy majetku (majetek v minulosti zahrnutý v obchodním majetku zvyšuje podíl o účetní zůstatkovou cenu).

Příklad: účtování příplatků z pohledu společníka

Společník má ve společnosti podíl ve výši 1 mil. Kč a v minulosti poskytl společnosti zápůjčku ve výši 100 tis. Kč. Nyní se rozhodl dobrovolně do společnosti vložit stroj, který byl v minulosti zahrnut v obchodním majetku a částečně odpisován. Hodnota stroje byla znalecky oceněna na 500 tis. Kč, pořizovací cena byla 800 tis. Kč a účetní zůstatková cena k datu převodu byla 400 tis. Kč. Valná hromada zároveň rozhodla o povinné příplatkové povinnosti, ve které se k podílu společníka váže 200 tis. Kč, dohodou bude část příplatku započtena s pohledávkou společníka z titulu zápůjčky a zbytek bude uhrazen na bankovní účet.

	Účetní operace	tis. Kč	MD	D
PZ	Stroj	800	022	701
PZ	Podíl společníka	1 000	061/1	701
PZ	Zápůjčka společnosti	100	351	701
PZ	Oprávký stroje	400	701	082
1.	Vyřazení stroje v pořizovací ceně	800	082	022
	Navýšení podílu	400	061/2	082
2.	Zápočet pohledávky a závazku	100	061/2	351
3.	Úhrada příplatku z bankovního účtu	100	061/2	221

ČÚS č. 014 v bodě 5.2 stanoví povinnost vést analytickou evidenci u účtů dlouhodobého finančního majetku. V příkladu je analyticky rozlišen vklad do základního kapitálu (061/1) a příplatek do vlastního kapitálu (061/2).

2.4.3 Vrácení příplatku

Zákon umožňuje vrácení části příplatku, avšak pouze v rozsahu, v jakém příplatky převyšují případnou ztrátu společnosti. O vrácení rozhoduje valná hromada, která si tímto rozhodnutím nesmí způsobit úpadek. Povinný příplatek má při vrácení přednost před dobrovolným.

Příplatek je spojen s držitelem podílu. Pokud tedy dojde k prodeji podílu, ke kterému je vázána příplatková povinnost a následnému vrácení příplatku, příplatek putuje za novým společníkem.

Příklad: vrácení příplatku společníkům

Společnost v minulosti rozhodla o příplatkové povinnosti na úhradu ztráty minulých let, po vypořádání společnost nespotřebovala 100 tis. Kč příplatku, valná hromada proto rozhodla o jeho vrácení. Předpokládáme, že ztráta již byla vypořádána.

	Účetní operace	tis. Kč	MD	D
PZ	V minulosti poskytnutý příplatek	100	701	413
1.	Rozhodnutí o vrácení příplatku	100	413	365
2.	Úhrada příplatku společníkům převodem	100	365	221

3 Tichá společnost

Další možný nástroj financování kapitálových společností představuje tichá společnost, kterou upravuje ustanovení § 2747 – § 2755 občanského zákoníku. Jak dále zákon v ustanovení § 3028 uvádí, tímto zákonem se řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí účinnosti, kterým je 1. leden 2014. V praxi to znamená, že smlouvy o tichém společenství uzavřené do 31. prosince 2013 se řídí obchodním zákoníkem.

Smlouvou o tiché společnosti nevzniká nový subjekt nebo uskupení, jedná se o obchodně-závazkový vztah mezi účastníky smlouvy. Tichým společníkem je osoba, která se přímo neúčastní podnikání a nemá tak vliv na rozhodování, ale disponuje určitým majetkem, který vloží do společnosti.

Tichost spočívá v tom, že tichý společník je veřejnosti neznámý. Oběma smluvním stranám plyne povinnost mlčenlivosti o uzavření smlouvy. Důsledkem prozrazení by byla náhrada škody vzniklé druhé smluvní straně nebo smluvní pokuta (Švestka a kol, 2014, s. 391).

Tento způsob financování není v praxi příliš využíván, používá se v případech, kdy obchodní korporace není schopna získat finanční prostředky z jiných zdrojů a investor je ochotný participovat na jejím financování. Jedná se o ekvivalent k bankovním úvěrům nebo zápůjčkám, v případě nepeněžního plnění je možné obdobně využít leasing. Tichému společníkovi je přiznán podíl na zisku (ztrátě), zatímco u uvedených alternativ je odměna v podobě předem stanoveného úroku nebo nájemného, které nejsou závislé na finančních výsledcích společnosti. Při použití leasingu může navíc při splnění smluvních podmínek a po splacení všech splátek přejít vlastnické právo pronajímaného předmětu na společnost.

Tichý společník nese ve smluvním vztahu větší riziko a zákon mu nedovoluje ovlivňovat podnikání, proto mu ukládá kontrolní oprávnění. Má právo nahlížet do účetních záznamů podnikatele a například si tak ověřit účelové použití vkladu, dále má právo na vydání stejnopisu účetní závěrky¹⁹ bez zbytečného odkladu, což znamená po jejím vyhotovení a případném schválení valnou hromadou. Další kontrolní oprávnění mohou být sjednána ve smlouvě, např. povinnost podnikatele na informace o významných kontraktech (Doříčák, 2015).

¹⁹ Zákon nespecifikuje typ účetní závěrky, povinně se tedy bude vztahovat na řádnou, mimořádnou i mezitímní účetní závěrku.

3.1 Historický kontext

Historie tiché společnosti je spojena se vznikem komanditní společnosti, která je považována za nejstarší druh obchodní společnosti. První zmínku z českých zemí nalezneme v roce 1734. U nás se do poloviny 19. století pro komanditní společnost používal pojem „tajná společnost“ nebo „tichá společnost“, stejně se označovala i tichá společnost. Tyto rozdílné pojmy rozlišil až zákon č. 1/1863 ř. z., všeobecný obchodní zákoník, který definoval tiché společenství podobně, jak jej s určitými modifikacemi známe dnes (Dvořák, 2004, s. 1–3). Během vlády komunistického režimu byl tento institut z právního řádu vyjmut a objevil se opět až v roce 1989. Významnou změnu zavedla novela obchodního zákoníku účinná od 1. ledna 2001, která zavedla povinnost podílet se na zisku i ztrátě ve stejné výši. S účinností občanského zákoníku se v roce 2014 opět zavedl pojem tichá společnost, který byl používán do roku 1864, mezitím právo používalo pojem tiché společenství.

3.2 Smlouva o tiché společnosti

Smlouvou o tiché společnosti vzniká právní skutečnost, jejímž důsledkem je vztah mezi tichým společníkem a podnikatelem. Tichý společník se dle ustanovení § 2747 občanského zákoníku zavazuje ke vkladu, kterým se bude podílet po celou dobu trvání tiché společnosti na výsledcích podnikání podnikatele a podnikatel se zavazuje platit tichému společníkovi podíl na zisku. Smlouva nemá zákonem předepsanou písemnou formu²⁰, je však doporučena, protože obě strany tak předejdou případným vzájemným sporům o obsahu smlouvy (Macháček, 2015, s. 8).

Podnikatelem může být podnikající fyzická i právnická osoba. Tichým společníkem se může stát fyzická i právnická osoba bez ohledu na státní příslušnost. V pozici tichého společníka se nevylučují ani společníci, zaměstnanci společnosti, kteří jsou motivováni k participaci na co nejlepších výsledcích společnosti, a zároveň jim nevzniká právo na řízení společnosti. Tichými společníky mohou být i politici a veřejně známé osoby, které nechtějí být veřejně spojováni s konkrétními subjekty.

²⁰ Pokud na základě smlouvy dochází k převodu vlastnického práva k nemovité věci (např. vklad pozemku), dle ustanovení § 560 občanského zákoníku musí být smlouva v písemné podobě.

Dle ustanovení § 2750 občanského zákoníku je ze všech právních skutečností vzniklých z podnikání zavázán jen podnikatel. Existují však dvě výjimky, kdy tichý společník ručí za dluhy společnosti, a to pokud je jméno tichého společníka obsaženo v názvu společnosti podnikatele, ve druhém případě pokud tichý společník prozradí osobě, se kterou podnikatel jedná o uzavření smlouvy, že oba podnikají společně.

Dle ZOK smlouva, její změny či zrušení v akciové společnosti podléhá schválení valné hromady. Zákon dále ukládá společnostem s ručením omezeným povinnost schválit smlouvu, výslovně však nevyžaduje schválení změn či zrušení smlouvy. Lze tedy dovodit, že v případě schválení by změny i zrušení měl schvalovat stejný orgán společnosti (Švestka a kol., 2014, s. 383–384). Valná hromada schvaluje smlouvu prostou většinou a tichá společnost se nezapisuje do veřejného rejstříku.

Zákon nezakazuje podnikateli uzavřít smlouvu s více tichými společníky, poté se bude pohledávka tichých společníků spravovat dle zásad spoluvlastnictví (Marek, 2015, s. 39). Jedna osoba může uzavřít smlouvu o tiché společnosti s více podnikateli. S účinností novely občanského zákoníku je možné uzavřít smlouvu o tiché společnosti také jen na provoz některého ze závodů podnikatele.

3.2.1 Předmět a ocenění vkladu

Předmětem vkladu je peněžní částka, penězi ocenitelná věc využitelná při podnikání (typicky automobil nebo stroj) nebo právo (např. ochranná známka, licence) či pohledávka. K předání věci podnikateli má dojít bez zbytečného odkladu, pokud ve smlouvě není stanoveno jinak. Pokud je předmětem nemovitá věc, podnikatel má právo ji užívat a požívat, u ostatních vkladů se má za to, že podnikatel nabývá vlastnického práva.

Peněžitý vklad oceňujeme nominální hodnotou. Majetek, který nebyl v minulosti obchodním majetkem, je obvykle oceňován reprodukční pořizovací cenou²¹. Je-li předmětem nepeněžitého vkladu movitý majetek, který byl součástí obchodního majetku a byl odpisován, je oceněn dle ustanovení § 30 odst. 10 ZDP zůstatkovou cenou.

²¹ ZOK nestanovuje povinnost ocenit nepeněžitý vklad tichého společníka znaleckým posudkem, záleží na rozhodnutí účastníků, jakým způsobem bude vklad oceněn (Šimberský, 2014).

Pokud byl předmět vkladu tichého společníka evidován v obchodním majetku na počátku zdaňovacího období, kdy došlo ke vkladu, bude v daném roce uplatněn odpis ve výši jedné poloviny ročního odpisu. Nabyvatel uplatní ke konci zdaňovacího období taktéž odpis ve výši jedné poloviny ročního odpisu, v dalších letech bude pokračovat v odpisování započatém původním odpisovatelem.²²

3.2.2 Účtování o tiché společnosti

Z pohledu podnikatele se v účetnictví jedná o cizí zdroj financování. Účtování upravuje Český účetní standard pro podnikatele č. 018 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky v bodě 3.3.8. Vklad tichého společníka se účtuje na vrub příslušného majetkového účtu a ve prospěch účtové skupiny 47 – Dlouhodobé závazky, resp. 37 – Jiné pohledávky a závazky vykazované v rozvaze v položce C.I.9.3, resp. C.II.8.7.

Z pohledu tichého společníka se v účetnictví vklad promítne jako dlouhodobá půjčka ve skupině 06 – Dlouhodobý finanční majetek nebo jako krátkodobá pohledávka ve skupině 37 – Jiné pohledávky a závazky.

Prvotním dokladem pro účtování o tiché společnosti je samotná smlouva; o přiznání a výplatě podílu na zisku se účtuje na základě vnitřních účetních dokladů a výpisů z bankovních účtů. Je třeba také věnovat pozornost rozlišení dlouhodobého a krátkodobého vkladu od ostatních pohledávek nebo závazků, proto je vhodné v praxi použít analytické rozčlenění.

Příklad: ocenění vkladu tichého společníka

Tichý společník se zavázal k 1. květnu 2016 vložit do majetku podnikatele užitkový automobil, který zakoupil v roce 2014, pořizovací cena 800 tis. Kč a automobil byl v minulosti:

- a) součástí obchodního majetku vkladatele a byl daňově odpisován,
- b) používán pouze pro soukromé účely vkladatele.

Řešení z pohledu podnikatele:

Ad a) Pro ocenění automobilu vycházíme ze zůstatkové ceny automobilu, předpokládáme zrychlené odpisování a pro rovnost účetních a daňových odpisů (odpisová skupina 2, doba odpisování 5 let), v roce 2016 lze uplatnit půlroční odpis.

²² Odpisy ve výši jedné poloviny ročního odpisu u vkladatele a nabyvatele vychází z ustanovení § 26 odst. 7 písm. a), b) ZDP.

Odpisy v jednotlivých letech v tis. Kč: 2014: 160; 2015: 256; 2016: 96. Zůstatková cena majetku u vkladatele a zároveň vstupní cena je 288 tis. Kč.

	Účetní operace v roce 2016	tis. Kč	MD	D
1.	Předpis pohledávky za tichým společníkem	288	355	479
2.	Zařazení automobilu do užívání	288	022	355
3.	Účetní odpis automobilu	96	551	082

Pozn.: V případě rozdílných účetních a daňových odpisů by tato skutečnost vedla k odložené dani u účetních jednotek o ní účtujících.

Ad b) Vycházíme z reprodukční pořizovací ceny stanovené znalcem; za zdaňovací období roku 2016 by byl uplatněn daňový odpis v plné výši.

Řešení z pohledu tichého společníka:

Ad a)

	Účetní operace v roce 2016	tis. Kč	MD	D
PZ	Užitkový automobil	800	022	701
PZ	Oprávký k užitkovému automobilu	512	701	082
1.	Vklad automobilu v zůstatkové ceně	288	067/1	082
3.	Vyřazení automobilu v pořizovací ceně	800	082	022

3.3 Podíl tichého společníka na zisku či ztrátě

Smluvní strany si mohou ujednat nárok na výši podílu na zisku, obvykle procentním podílem z čistého zisku po zdanění sníženého o zákonný příděl do fondu, se kterým podnikatel nesmí libovolně nakládat.²³ Kogentní úprava občanského zákoníku stanoví podíl na zisku i ztrátě ve stejné výši. Podíl na zisku je splatný do 30 dnů po vyhotovení účetní závěrky, v kapitálových společnostech po jejím schválení.

Pokud je výsledkem hospodaření podnikatele ztráta, ze zákona dochází ke snížení výše vkladu tichého společníka, který není povinen vklad o podíl na ztrátě doplnit do výše stanovené ve smlouvě, není-li ujednáno jinak. Tichá společnost bude zrušena v případě, že vyčíslený podíl na ztrátě dosáhne výše vkladu. Společník toto zrušení může odvrátit úhradou podílu na ztrátě nebo doplněním vkladu.

²³ Příděl do rezervního fondu s účinností ZOK již není povinně tvořen.

3.3.1 Zdanění podílu na zisku

Podnikatel při výplatě podílu na zisku tichému společníkovi postupuje dle ustanovení § 36 odst. 2 písm. d) ZDP, podíl před výplatou podléhá zdanění 15% srážkovou daní u zdroje.

U tichého společníka – *fyzické osoby* podíl na zisku podléhá ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) ZDP – příjmy z kapitálového majetku. Příjem bude vykázáný, ale nebude zahrnutý do základu daně z příjmů, protože daň byla sražena u zdroje.

Tichý společník – *právníká osoba* zaúčtuje ve svém účetnictví podíl na zisku jako výnos a při výpočtu základu daně z příjmů právnických osob odečte výši přijatého čistého podílu zdaněného srážkou u zdroje.

Pokud by se tichý společník rozhodl, že místo vyplacení podílu na zisku zvýší svůj vklad u podnikatele, i v tomto případě je částka zdaňována srážkovou daní u zdroje a až následně dojde ke zvýšení vkladu. (Macháček, 2015, s. 14)

Příklad: nárok tichého společníka na podíl na zisku

Tichý společník vložil do majetku podnikatele 1 mil. Kč. Základní kapitál podnikatele činil 10 mil. Kč, podíl na zisku či ztrátě byl ve smlouvě stanoven ve výši 10 %. Podnikatel v roce 2015 vykázal zisk 5 mil. Kč. Protože podnikatel netvoří zákonné příděly do fondů, tichému společníkovi náleží podíl na zisku 500 tis. Kč, který bude zdaněn u zdroje.

Řešení z pohledu podnikatele

	Účetní operace	tis. Kč	MD	D
PZ	Základní kapitál	10 000	701	411
PZ	Hospodářský výsledek roku 2015	5 000	701	431
PZ	Vklad tichého společníka	1 000	701	479
1.	Závazek vůči tichému společníkovi	500	431	379
2.	Srážková daň podílu na zisku	75	379	342
3.	Výplata čistého podílu na zisku	425	379	221

Řešení z pohledu tichého společníka (v případě, že vede účetnictví)

	Účetní operace	tis. Kč	MD	D
PZ	Peněžitý vklad do majetku podnikatele	1 000	067/1	701
1.	Nárok na podíl na zisku	425	378	665
2.	Úhrada zdaněného podílu na zisku	425	221	378

3.4 Zánik tiché společnosti

Na smlouvu se vztahují obecná ustanovení § 1908 – § 2009 OZ o zániku závazků, zákon dále uvádí v ustanovení § 2754 speciální důvody zániku. Důvodem k zániku jsou:

- uplynutí sjednané doby, je-li smluvně ujednáno,
- uplynutí výpovědní doby; nejpozději šest měsíců před koncem účetního období (je-li smlouva uzavřena na dobu neurčitou),
- ukončení podnikání,
- podíl tichého společníka na ztrátě dosáhl výše jeho vkladu,
- rozhodnutí o úpadku podnikatele nebo tichého společníka, zrušení konkursu po splnění rozvrhového usnesení, zrušení konkursu proto, že majetek je zcela nepostačující, anebo zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku.

V případě smrti tichého společníka to automaticky neznamená zánik tiché společnosti. O tiché společnosti následně rozhodují dědicové, není-li ve smlouvě ujednáno jinak.

Podnikatel je povinen po zániku tiché společnosti bez zbytečného odkladu vydat vklad upravený o podíl na výsledku hospodaření podle stavu ke dni zániku.

3.5 Kritika tiché společnosti

Institut tiché společnosti bývá terčem kritiky z důvodu problematiky transparentnosti vlastnictví společností, ačkoliv jeho zneužívání pro účely praní špinavých peněz nebylo zaznamenáno. Ve skutečnosti však tichý společník uzavřel se společností smlouvu, která vyžaduje identifikační údaje obou zúčastněných stran, tudíž je tuto osobu možné identifikovat při případném vyšetřování. Zrušit tento institut by nebylo řešením, protože obdobný problém představují např. i svěřenské fondy.²⁴

²⁴ Jedná se o vyčlenění majetku bez právní subjektivity svěřeného k naplňování různých soukromých nebo veřejných účelů, jako jsou investování, charita nebo dědictví. Tento institut byl znovu zakotven do české legislativy účinností novely OZ.

4 Analýza kapitálové struktury vybrané skupiny obchodních korporací

Kapitálová struktura společnosti patří mezi úkoly finančního řízení, které stanoví optimální výši kapitálu, skladbu vlastních a cizích zdrojů a jejich vzájemný poměr. Kapitál je tvořen kromě vlastních a cizích zdrojů také položkami přechodného charakteru – časovým rozlišením (výdaje příštích období a výnosy příštích období), dohadnými účty (slouží k odhadu neznámých částek při sestavování účetní závěrky) a podrozvahovými položkami (jedná se především o využívání cizího majetku).²⁵

Mezi faktory ovlivňující velikost a strukturu kapitálu společnosti patří např.:

- velikost korporace,
- odvětví podnikání,
- stupeň automatizace a robotizace,
- rychlost obratu kapitálu,
- organizace odbytu.

Kapitálová struktura může být analyzována vertikálně a horizontálně. Hodnocení vertikální kapitálové struktury je spojováno se zlatým bilančním pravidlem, které říká, že struktura aktiv a pasiv by měla být v časovém souladu, tedy že dlouhodobá aktiva mají být kryta dlouhodobými pasivy a totéž platí pro krátkodobá aktiva a pasiva.

Vertikální analýza zkoumá klasickou skladbu kapitálu, nemá žádný vztah ke kapitálu korporace. Poměr vlastního a cizího kapitálu se používá i pro vyjádření stupně zadluženosti (Debt/Equity Ratio) počítaného jako podíl dluhů a vlastního kapitálu obchodní korporace.

Optimální finanční struktura představuje ideální poměr vlastního a cizího kapitálu, který minimalizuje náklady kapitálu a přispívá k maximalizaci hodnoty podniku. (Černohorský a Teplý, 2011, s. 266)

V další části práce bude nejprve analyzována struktura pasiv s ohledem na příplatky do vlastního kapitálu a tichou společnost, tedy vykazání položek Ostatní kapitálové fondy a Jiné závazky.

²⁵ Podrozvahové položky upravuje ČÚS č. 001 v bodě 2.3.

4.1 Kritéria pro výběr vzorku

Z databáze Klasifikace ekonomických činností CZ NACE²⁶ účinné v České republice od roku 2008 a povinně používané v rámci Evropské unie byly vybrány subjekty z kategorie C (Zpracovatelský průmysl), 24 (Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárnictví).

Prvotním kritériem byla selekce obchodních společností na kapitálové společnosti a následně výběr právní formy – společnosti s ručením omezeným s předpokladem podobné vlastnické struktury, čímž bylo eliminováno akciové financování. Dalším kritériem byl výběr společností s povinností ověření účetní závěrky nezávislým auditorem, vycházející z ustanovení § 20 odst. 1 zákona o účetnictví, které ukládá povinnost ověřit řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku

- velkým účetním jednotkám s výjimkou vybraných účetních jednotek, které nejsou subjekty veřejného zájmu,
- středním účetním jednotkám.

Malé účetní jednotky podléhají auditu, jestliže: akciové společnosti dosáhly nebo překročily alespoň jedno kritérium, společnosti s ručením omezeným alespoň dvě:

- hodnota aktiv netto je vyšší než 40 mil. Kč,
- roční úhrn čistého obratu je více než 80 mil. Kč,
- průměrný přepočtený stav zaměstnanců v průběhu účetního období je více než 50.

Následně byly vybrány společnosti s počtem zaměstnanců v rozmezí od 50 do 500 a byla zkontrolována příslušnost obchodních korporací v Administrativním registru ekonomických subjektů (ARES) provozovaným Ministerstvem financí České republiky.

Výsledných 20 vybraných účetních závěrek obchodních korporací za účetní období roku 2014 tvoří aktivní společnosti s ručením omezeným účtující podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., pro podnikatele, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví.²⁷

²⁶ Klasifikace používaná v Evropské unii (Evropském společenství) od roku 1970. Tvoří rámec pro statistická data, která lze srovnávat v rámci EU a s nižší mírou podrobnosti i celosvětově.

²⁷ V době psaní bakalářské práce se jedná o nejnovější veřejně dostupná data. Ustanovení § 21a odst. 2 zákona o účetnictví stanoví, že auditované účetní jednotky jsou povinny zveřejnit účetní závěrku i výroční zprávu po ověření auditorem a schválení příslušným orgánem společnosti do 30 dnů, nejpozději do 12 měsíců od rozvahového dne zveřejňované účetní závěrky bez ohledu na její schválení. Praxe ukazuje, že ne vždy je tato povinnost plněna. Nejčastějším důvodem pro nezveřejňování je utajování hospodářských výsledků před konkurencí nebo spotřebiteli. Při vyhledávání účetních závěrek ve veřejném rejstříku byly nalezeny společnosti, které tuto povinnost nesplňují, a byly proto z výběru vyřazeny.

4.2 Vybraný vzorek obchodních korporací

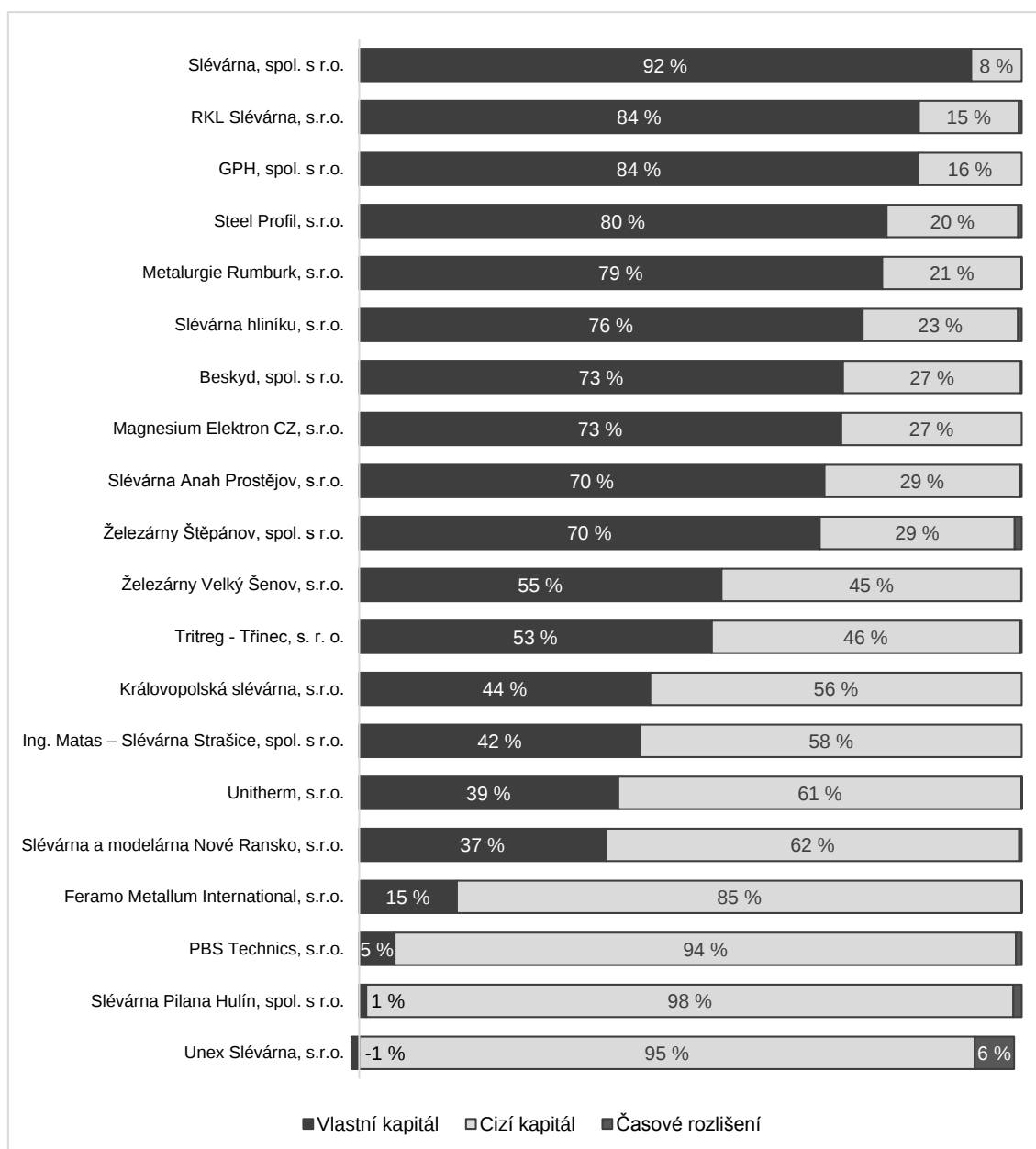
Tabulka 3: Výsledný vzorek obchodních korporací vybraných ke komparaci

Název subjektu	IČ	Bilanční suma (v tis. Kč)	Výsledek hospodaření před zdaněním roku 2014 (v tis. Kč)
Beskyd, spol. s r.o.	42868394	85 624	-152 756
Feramo Metallum International, s.r.o.	46962913	604 350	1 043
GPH, spol. s r.o.	48362981	112 791	21 590
Ing. Matas – Slévárna Strašice, spol. s r.o.	64361381	77 815	-4 265
Královopolská slévárna, s.r.o.	63491001	104 508	30 718
Magnesium Elektron CZ, s.r.o.	26449218	318 485	3 524
METALURGIE Rumburk, s.r.o.	64652955	191 168	-5 898
PBS Technics, s.r.o.	25239104	29 143	96 393
RKL Slévárna, s.r.o.	62301918	205 771	1 043
Slévárna a modelárna Nové Ransko, s.r.o.	15059561	238 677	16 816
Slévárna Anah Prostějov, s.r.o.	60701811	140 625	-64 653
Slévárna hliníku, s.r.o.	46708146	29 108	67 755
Slévárna Pilana Hulín, spol. s r.o.	18189440	60 206	26 239
Slévárna, spol. s r.o.	45539367	55 555	10 012
Steel Profil, s.r.o.	28130065	638 156	21 164
Tritreg - Třinec, s. r. o.	48390372	179 168	3 007
Unex Slévárna, s.r.o.	26823861	176 759	44 345
Unitherm, s.r.o.	14868679	124 402	1 002
Železářny Štěpánov, spol. s r.o.	46992651	157 184	20 176
Železářny Velký Šenov, s.r.o.	61535842	210 097	2 996

4.3 Srovnání kapitálové struktury účetních závěrek

Na vybraném vzorku byla provedena prvotní analýza účetních závěrek, které tvoří oficiální a schválený výstup z účetních databází a jejich cílem je poskytnout věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace podniku a také srozumitelnou formou informovat uživatele účetní závěrky, aby na jejich základě bylo možné činit ekonomická rozhodnutí. Povinnými součástmi účetní závěrky za období roku 2014 jsou rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha. V souvislosti s novelou zákona o účetnictví účinnou od 1. ledna 2016, jak bylo popsáno v kapitole 1.3.1, došlo k rozřídění účetních jednotek na mikro, malé, střední a velké, přičemž střední a velké účetní jednotky budou poprvé za účetní období roku 2016 vykazovat povinně i výkaz o peněžních tocích a výkaz o změnách ve vlastním kapitálu.

Graf 1: Kapitálová struktura obchodních korporací

Z výše uvedeného grafu je patrné, že v kapitálové struktuře vybraných společností jsou na první pohled značné rozdíly i napříč stejným obor, ve kterém podnikají. V případě, že abstrahujeme od extrémů, které jsou překapitalizace – tj. financování i krátkodobých aktiv vlastním kapitálem, naopak podkapitalizace a v jednom případě i záporný vlastní kapitál způsobený ztrátou minulých let a vysokou ztrátou z běžného období, můžeme konstatovat, že tři čtvrtiny společností se nachází v rozpětí 40–80 % podílu vlastního kapitálu na celkovém kapitálu.

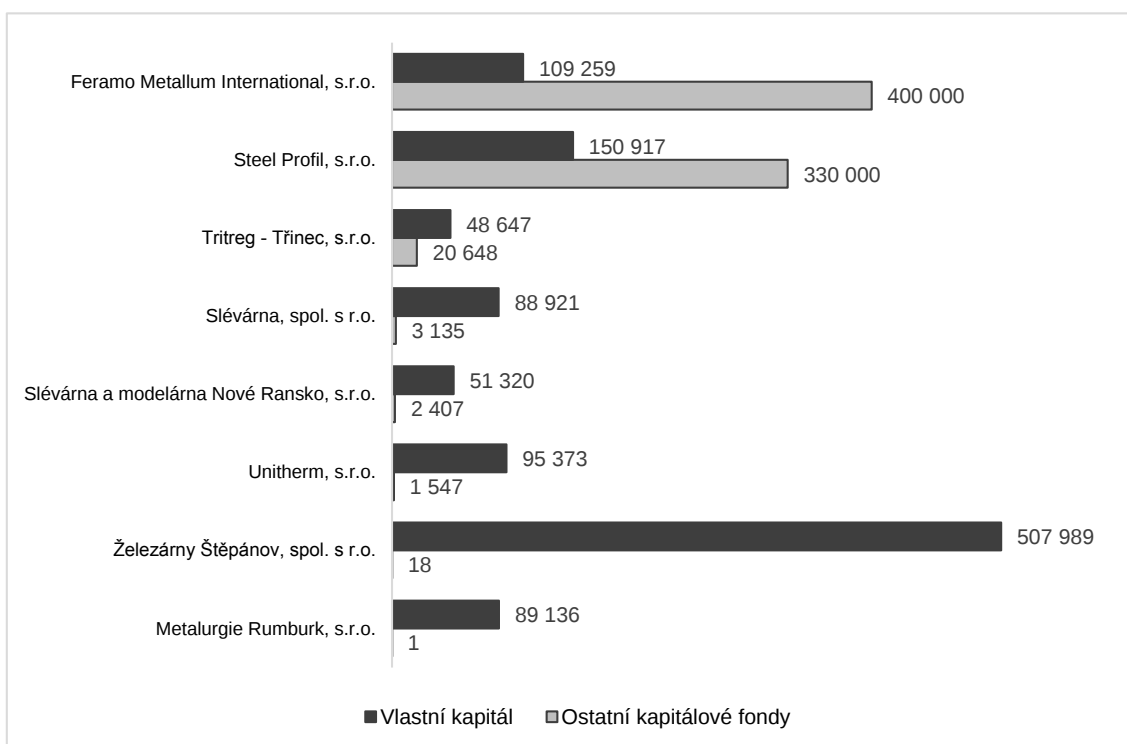
4.4 Vykazování Ostatních kapitálových fondů a Jiných závazků

V návaznosti na teoretickou část práce bude zkoumáno vykázání příplatku do vlastního kapitálu a tiché společnosti. Protože od roku 2016 došlo v souvislosti s novelou vyhlášky č. 500/2002 Sb. ke změnám v označování položek účetních výkazů, následující tabulka porovnává značení vybraných položek.

Tabulka 4: Označování vybraných položek v rozvaze

Položka	do 31. prosince 2015	od 1. ledna 2016
Ostatní kapitálové fondy	A.II.2.	A.II.2.1.
Jiné závazky (krátkodobé)	B.III.11.	C.II.8.7.
Jiné závazky (dlouhodobé)	B.II.9.	C.I.9.3.

Graf 2: Ostatní kapitálové fondy ve vztahu k vlastnímu kapitálu (v tis. Kč)

Osm z dvaceti zkoumaných společností za účetní období roku 2014 vykazuje zůstatek Ostatních kapitálových fondů, jedna společnost vykazuje zůstatek záporný.

Společnost Feramo Metallum International, s.r.o. vykazuje na tomto účtu příplatek mimo základní kapitál, který vznikl kapitalizací půjček (příplatek byl postupně tvořen v letech 2012 a 2013 dle legislativy obchodního zákoníku a v roce 2014 podle ZOK). Fond je téměř čtyřnásobný oproti výši vlastního kapitálu společnosti, a to z důvodu ztráty vzniklé v minulých letech a ztráty v běžném období.

Steel Profil, s.r.o. informuje uživatele účetní závěrky za rok 2011 o vytvoření tohoto fondu, důvod jeho vzniku není nijak okomentován. Společnost založená v roce 2010 splnila v účetním období roku 2011 povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, zpráva auditora o ověření účetní závěrky však není ve veřejném rejstříku zveřejněna, ani zveřejněné výkazy nejsou auditorem podepsány, což lze považovat za závažný nedostatek. Protože zakladatelská listina neobsahuje ujednání o příplatkové povinnosti, jedná se s největší pravděpodobností o dobrovolný příplatek, u kterého nebylo třeba notářského zápisu. Vzhledem k vykázané výši této položky je nepravděpodobné, že se jedná o dar společnosti.

Při hlubším zkoumání účetní závěrky za rok 2010 lze jen spekulovat o původu vykázaných krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů ve výši 172 318 tis. Kč, když v předchozím účetním období byly vykázaný tržby z prodeje zboží ve výši 86 tis. Kč. Naproti tomu krátkodobé závazky společnosti byly vykázaný ve výši 186 912 tis. Kč. Protože tyto skutečnosti nejsou v příloze účetní závěrky nijak okomentovány, lze pouze dovodit, že společnost pohledávky nakoupila a v daném roce je nestihla splatit, jediný společník mohl rozhodnout o vytvoření ostatních kapitálových fondů k úhradě těchto závazků. Obchodní zákoník kogentně nevyžadoval tvorbu ostatních kapitálových fondů, jako tomu bylo např. u zákonného rezervního fondu.

Ve společnosti Tritreg – Třinec, s.r.o. byl tento účet postupně tvořen do účetního období roku 1997. Vznik této položky není v příloze účetní závěrky nijak okomentován. Od roku 1998 do roku 2014 nedošlo k pohybu ve vykazování této položky.

Slévárna, spol. s r.o. vykazuje tuto položku vlastního kapitálu v účetních závěrkách od roku 1997, v dostupných dokumentech není tato položka nijak specifikována.

Slévárna a modelárna Nové Ransko, s.r.o. vykazuje neměnný zůstatek od účetní závěrky za rok 2003 (během tohoto období došlo ke snížení této položky oproti předchozímu účetnímu období). Ani účetní závěrka ani předchozí závěrky neinformují uživatele o důvodech tvorby a čerpání této položky.

Společnost Unitherm, s.r.o. v roce 2010 snížila položku ostatních kapitálových fondů vykázanou v rozvaze, není však nijak okomentována v příloze k účetní závěrce společnosti.

Železářny Štěpánov, spol. s r.o. v roce 2014 vykážaly růst položky o 6 tis. Kč. Z povahy věci je pravděpodobnější dar společnosti.

Metalurgie Rumburk, s.r.o. vykázala zůstatek poprvé za účetní období roku 2013, jeho výši však nekomentuje. Vzhledem k výši částky je pravděpodobné, že se jednalo o dar společnosti.

Z provedeného výzkumu plyne, že minimálně jedna společnost použila příplatek do vlastního kapitálu, u dalších je to pravděpodobné. V případech, kdy byly vykázány nízké zůstatky ostatních kapitálových fondů bez příslušného okomentování v příloze účetní závěrky, je pravděpodobné, že se jednalo o účtování darů, které se do 31. prosince 2015 vykazovaly ve stejné položce.

Analýzou účetních závěrek byl zjištěn u čtyř společností také vykázaný zůstatek na účtu Jiné závazky (dlouhodobé), na které jsou účtovány ostatní dlouhodobé dluhy a také dluhy plynoucí z tiché společnosti. Z merita věci se společnost o tiché společnosti oficiálně nikde nezmiňuje a tak lze o obsahu vykázaných hodnot pouze spekulovat.

Závěr

Současné právní normy umožňují kromě běžných způsobů financování kapitálových společností i v praxi méně používané alternativy. Cílem práce, pojednávající o vybraných způsobech financování kapitálových společností, bylo charakterizovat vlastní kapitál obchodních korporací a vytvořit ucelený obraz o financování příplatky do vlastního kapitálu a tichou společností. Dále na praktických příkladech zobrazit účtování z pohledu společnosti i společníka. Práce zkoumá současná legislativní ustanovení vztahující se k dané problematice, spojuje je s účetními a daňovými aspekty a zároveň srovnává s předchozími právními normami.

Cíle bylo postupně dosahováno v jednotlivých na sebe navazujících kapitolách. V první kapitole je nejprve představen vlastní kapitál, jeho funkce a vykazování. Zajímavým poznatkem této kapitoly je snížení minimální výše základního kapitálu u společností s ručením omezeným, který dle důvodové zprávy ztratil svou garanční funkci. Podle mého názoru základní kapitál tuto funkci neplnil ani v minulosti. Ačkoliv zákon o obchodních korporacích umožňuje akciovým společnostem dle zvláštního právního předpisu vložit základní kapitál v eurech, žádný zvláštní předpis jim to v současnosti neumožňuje. Společnosti účtující dle IFRS však mohou využít odlišné funkční a vykazovací měny. Od účetního období roku 2016 jsou střední a velké účetní jednotky definované zákonem o účetnictví kromě rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy povinny vykazovat také přehled o změnách ve vlastním kapitálu a výkaz o peněžních tocích. Protože výkazy obsahují srovnání s předchozím účetním obdobím, ve skutečnosti jsou sestavovány už za účetní období roku 2015.

Ve druhé kapitole zabývající se příplatky do vlastního kapitálu bylo zapotřebí nastudovat příslušná ustanovení zákona o obchodních korporacích v části věnované společností s ručením omezeným, a následně analyzovat možné účetní a daňové dopady. Bylo zjištěno, že příplatky je možné použít i v akciových společnostech, a to za předpokladu, že je příplatková povinnost součástí stanov společnosti. Příplatky mohou být použity také za účelem zvýšení uznatelnosti výdajů z úvěrů a zápůjček spojených osob v případě testu nízké kapitalizace. V návaznosti na další daňové a účetní konsekvence se k nepeněžitým příplatkům váže daň z nabytí nemovitých věcí, odložená daň a daň z příjmů.

Třetí kapitola se věnuje tiché společnosti, jejíž vývoj je spjatý s komanditní společností, která je považována za nejstarší druh obchodní společnosti. Bylo nutné nastudovat právní úpravu

občanského zákoníku. Tento institut představuje zajímavou možnost, jak získat finanční prostředky oproti úvěru nebo finančnímu leasingu. Legislativa je v ustanoveních upravujících tichou společnost poměrně dispozitivní, což umožňuje smluvním stranám široké spektrum nejrozumnějších individuálních ujednání. Společník se zavazuje ke vkladu, kterým se bude podílet po dobu trvání tiché společnosti, a podnikatel se zavazuje vyplácet společníkovi podíl na zisku. Daný institut však představuje značné riziko pro tichého společníka, který nemusí správně odhadnout dění na trhu a v případě ztráty podnikatele se na ní kogentně podílí ve stejné výši jako na zisku.

V empirické části bylo analyzováno dvacet auditovaných účetních závěrek obchodních korporací za účetní období roku 2014, podnikajících ve zpracovatelském průmyslu. U jedné společnosti byl v minulosti využit příplatek do vlastního kapitálu formou kapitalizace půjčky, u dalších je to pravděpodobné, ačkoliv tato skutečnost není v účetních závěrkách okomentována. U společností vykazujících zůstatek položky Ostatní kapitálové fondy v řádu tisíců korun je pravděpodobné, že se jedná o vykázání darů účetní jednotce, které jsou v této položce s příplatky společně vykazovány do 31. prosince 2015.

Příplatky do vlastního kapitálu podle mého názoru představují administrativně přijatelnou možnost, jak rychle posílit vlastní kapitál. Dosud se v praxi neobjevují příliš často, a proto věřím, že na svůj potenciál teprve čekají. Tichá společnost představuje zajímavý způsob, jak získat kapitál. Velmi důležité je smluvní ujednání, od kterého se odvíjí povinnosti smluvních stran.

Cíle práce se podařilo naplnit, byl charakterizován vlastní kapitál a vysvětlen teoretický rámec příplatků do vlastního kapitálu a tiché společnosti s účetními a daňovými dopady demonstrovanými na praktických příkladech se zaúčtováním.

Seznam literatury

Odborné publikace

ČERNOHORSKÝ, Jan a TEPLÝ, Petr. *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.

DVOŘÁK, Tomáš. *Komanditní společnost*. Praha: ASPI, 2004. Právnícké osoby. ISBN 80-7357-027-0.

DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 4. vyd. Brno: BizBooks, 2014. Daně a účetnictví. ISBN 978-80-265-0149-7.

KOŽIAK, Jaromír. *Smlouva o tichém společenství*. Praha: Wolters Kluwer, 2011. Právní monografie. ISBN 978-80-7357-610-3.

LASÁK, Jan a kol. *Zákon o obchodních korporacích. Komentář*. I. díl. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře. ISBN 978-80-7478-537-5.

MÜLLEROVÁ, Libuše a ŠINDELÁŘ, Michal. *Účetnictví, daně a audit v obchodních korporacích*. Praha: Grada, 2016. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5806-0.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada, 2011. Finance. ISBN 978-80-247-3916-8.

SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojně účetnictví 2016*. Praha: Grada, 2016. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-0031-6.

SKÁLOVÁ, Jana. *Účetní a daňové souvislosti zákona o obchodních korporacích*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-971-7.

ŠVESTKA, Jiří a kol. *Občanský zákoník: Komentář - Svazek VI*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře. ISBN 978-80-7478-630-3.

Příplatek akcionáře na vytvoření vlastního kapitálu mimo základní kapitál. DĚDIČ, Jan. Pocta Miloši Tomsovi k 80. narozeninám. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 86–102. ISBN 80-86898-81-4.

Periodikum

BŘEZINOVÁ, Hana. *Dopady cizí měny – věc známá?* Účetnictví v praxi. 2014, roč. XVII, č. 7–8, s. 15–16. ISSN 1211-7307.

LENÍČKOVÁ, Tereza. *Tichá společnost – praktický způsob financování podnikání?* EPRAVO.cz Magazine. 2015, č. 1, s. 107. ISSN 1802-1492.

MACHÁČEK, Ivan. *Podnikání v rámci tiché společnosti a daň z příjmů.* Daňová a Hospodářská Kartotéka. Wolters Kluwer, 2015, roč. XXIII, č. 17, s. 8–14. ISSN 1210-6739.

MAREK, Karel. *Tichá společnost.* Daně a právo v praxi. Wolters Kluwer, 2015, roč. XX, č. 5, s. 39–41. ISSN 1211-7293.

PELÁK, Jiří. *Přehled o změnách vlastního kapitálu.* Auditor. 2016, roč. XXIII, č. 1, s. 28–29. ISSN 1210-9096.

PILAŘOVÁ, Ivana. *Úvěry a půjčky v daň z příjmů.* Účetnictví v praxi. 2012, roč. XV, č. 6, s. 21. ISSN 1211-7307.

Odborné články

DORÍČÁK, Lukáš. *Tichá společnost – představení institutu podle nového občanského zákoníku a možnosti využití v praxi.* In: EPRAVO.cz [online]. 2015 [cit. 10. 4. 2016]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/ticha-spolecnost-predstaveni-institutu-podle-noveho-obcanskeho-zakoniku-a-moznosti-vyuziti-v-praxi-97102.html>

KOMANCOVÁ, Renata. *Základní kapitál od 1.1.2014 a související dopady do vlastního kapitálu.* In: Fučík & Partners [online]. 2014 [cit. 15. 3. 2016]. Dostupné z: <http://www.fucik.cz/publikace/zakladni-kapital-od-1-1-2014-a-souvisejici-dopady-do-vlastniho-kapitalu>

Riadenie rizík vyplývajúcich z úverových kovenantov. CFO [online]. 2013 [cit. 1. 5. 2016]. Dostupné z: <http://www.cfo.sk/articles/riadenie-rizik-vyplyvajucich-z-uverovych-kovenantov>

ŠIMBERSKÝ, Jindřich. *Tichý společník.* Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály [online]. Verlag Dashöfer, 2014 [cit. 10. 4. 2016]. Dostupné pro předplatitele z: <http://www.du.cz>

Akademická práce

ŠINDELÁŘ, Michal. *Účetní a daňové konsekvence zákona o obchodních korporacích*. Praha, 2014. Diplomová práce. Vysoká škola ekonomická. Vedoucí práce Ing. Jan Molín, Ph.D.

Evropské právní předpisy

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2013/34/EU ze dne 26. června 2013, o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS. In: EUR-Lex [právní informační systém]. Úřad pro publikace Evropské unie [cit. 20. 2. 2016]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32013L0034>

České zákonné normy

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí.

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Důvodová zpráva k zákonu

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. *Důvodová zpráva k zákonu o obchodních korporacích*. In: ASPI [právní informační systém]. Wolters Kluwer [cit. 15.2.2016].

České podzákonné normy

EXPERTNÍ SKUPINA KOMISE PRO APLIKACI NOVÉ CIVILNÍ LEGISLATIVY PŘI MINISTERSTVU SPRAVEDLNOSTI. Výkladové stanovisko č. 26 k příplatku akcionáře do vlastního kapitálu mimo základní kapitál ze dne 25. 6. 2014. 2014. Dostupné také z: http://obcanskyzakonik.justice.cz/images/pdf/Stnovisko_c._26__resp._30_k_priplatku_akcionare_do_vlastniho_kapitalu_mimo_zakladni_kapital.pdf

Interpretace Národní účetní rady I-2 Přejíhodné rozdíly při přeměnách a vkladech. Praha, 2005.

Interpretace Národní účetní rady I-32 Struktura a obsah přehledu o změnách vlastního kapitálu. Praha, 2015.

LEGISLATIVNÍ RADA VLÁDY, HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE (RIA). *Závěrečná zpráva RIA k problematice transparentnosti vlastnictví společností*. In: Vláda ČR [online]. 2015 [cit. 10. 4. 2016]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/assets/ppov/lrv/ria/aktualne/ZZ-RIA-k-problematice-transparentnosti-vlastnictvi-spolecnosti.pdf>

Metodická příručka k NACE Rev. 2 (CZ-NACE). Český statistický úřad [online]. [cit. 1. 5. 2016]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_cz_nace

Pokyn GFŘ D-6 čj. 32320/11-31, k jednotnému postupu při uplatňování některých ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Právní úprava obchodních společností v OZ a ZOK	10
Tabulka 2: Třídění účetních jednotek dle novely zákona o účetnictví.....	13
Tabulka 3: Výsledný vzorek obchodních korporací vybraných ke komparaci.....	37
Tabulka 4: Označování vybraných položek v rozvaze	39
Graf 1: Kapitálová struktura obchodních korporací	38
Graf 2: Ostatní kapitálové fondy ve vztahu k vlastnímu kapitálu (v tis. Kč)	39

Příloha: účtový rozvrh použitý v této práci

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

02 – DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK ODPISOVANÝ

022 – Hmotné movité věci a jejich soubory

06 – DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK

061 – Podíly v ovládaných a řízených osobách

067 – Zápůjčky a úvěry - ostatní

08 – OPRÁVKY K DLOUHODOBÉMU HMOTNÉMU MAJETKU

082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky

22 – PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY NA ÚČTECH

221 – Bankovní účty

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

34 – ZÚČTOVÁNÍ DANÍ A DOTACÍ

342 – Ostatní přímé daně

35 – POHLEDÁVKY ZA SPOLEČNÍKY

351 – Pohledávky – ovládající nebo ovládaná osoba

355 – Ostatní pohledávky za společníky

36 – ZÁVAZKY KE SPOLEČNÍKŮM

365 – Ostatní závazky ke společníkům

37 – JINÉ POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY

378 – Jiné pohledávky

379 – Jiné závazky

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

41 – ZÁKLADNÍ KAPITÁL A KAPITÁLOVÉ ÚČTY

411 – Základní kapitál

413 – Ostatní kapitálové fondy

42 – FONDY ZE ZISKU A PŘEVEDENÉ VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ

427 – Jiný výsledek hospodaření minulých let

429 – Neuhrazená ztráta minulých let

43 – VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ

431 – Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

47 – DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY

479 – Jiné dlouhodobé závazky

48 – ODLOŽENÝ DAŇOVÝ ZÁVAZEK A POHLEDÁVKA

481 – Odložený daňový závazek a pohledávka

Účtová třída 5 – Náklady

55 – ODPISY, REZERVY, KOMPLEXNÍ NÁKLADY PŘÍŠTÍCH OBDOBÍ A OPRAVNÉ POLOŽKY V PROVOZNÍ OBLASTI

551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku

Účtová třída 6 – Výnosy

66 – FINANČNÍ VÝNOSY

665 – Výnosy z finančního majetku

Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty

70 – ÚČTY ROZVAŽNÉ

701 – Počáteční účet rozvahový